

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö n:o 33 hallituksen esityksestä laiksi aikuisten järjestelmällisen hammashuollon toimeenpanon siirtämisestä

Eduskunta on 29 päivänä syyskuuta 1992 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 199 laiksi aikuisten järjestelmällisen hammashuollon toimeenpanon siirtämisestä.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina ylitarkastaja Pekka Humalto sosiaali- ja terveysministeriöstä, ylilääkäri Anne Nordblad sosiaali- ja terveyshallituksesta, osastopäällikkö Kaarina Ronkainen kansaneläkelaitoksesta, toiminnanjohtaja Atilla Samaletdin Suomen Hammaslääkäriliitosta, hallituksen jäsenet Vesa Valkealahti ja Hemmo Kurumäki Suomen Hammasteknikkoseurasta, asiamies Johan Åström Suomen Työnantajain Keskusliitosta, asiamies Juhapekka Suutarinen Liiketyönantajain Keskusliitosta, tutkimussihteeri Kaija Kallinen Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestöstä, sosiaaliasiainsihteeri Kai Libäck Akavasta ja jaostopäällikkö Kaarina Knuuti Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitosta.

Esityksessä ehdotetaan, että sairausvakuutuslain muutoksella toteutettu aikuisten järjestel-

mällisen hammashuollon kustannusten korvaamisen toteutus siirrettäisiin 1 päivään tammi-kuuta 1994. Samaan ajankohtaan siirrettäisiin myös proteettisen hoidon korvaaminen. Vuonna 1956 tai sen jälkeen syntyneille vakuutetuille korvaus jatkuisi nykyisellä menettelyllä. Ehdotettu toimeenpanon lykkäys säästäisi sairausvakuutuksen menoja vuonna 1993 arviolta 470 miljoonaa markkaa. Esitys liittyy valtion talousarvioesitykseen vuodelle 1993 ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Valiokunta viittaa mietinnössään n:o 12 esittämiinsä kannanotoihin hammashuollon tärkeydestä ja korvattavuudesta sekä yleisemminkin sairausvakuutuksen kehittämisestä.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä sosiaali- ja terveysvaliokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Näin ollen valiokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Helsingissä 8 päivänä lokakuuta 1992

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Skinnari, varapuheenjohtaja Taina ja jäsenet Ala-Harja, Hurskainen, Kauppinen, Kempainen, Kuittinen,

Mutttilainen, Nordman, Puhakka, Puisto ja Steenius-Kaukonen sekä varajäsenet Koistinen, Saari, Takala ja Vehkaoja.

Vastalause

Hallituksen esitys aikuisten hammashuollon sairausvakuutuskorvausten lykkäämisestä on valitettava esimerkki hallituksen lyhytnäköisistä ja tempoilevasta sosiaali- ja terveyspolitiikasta,

jolla on heikennetty kohtuuttomasti paljon sairastavien ihmisten asemaa. Sosiaali- ja terveysvaliokunta totesikin mietinnössään n:o 21/1991 vp seuraavaa:

”Ehdotettu sairausvakuutuslainsäädännön muutos ottaen huomioon vaikean taloudellisen tilanteen ei valiokunnan käsityksen mukaan kehittä terveystaloutta kaikilta osin toivottuun suuntaan. Esitetyt säästömuutokset lisäävät monella tavalla sairaanhoitopalvelujen käyttäjien kustannuksia. Hallituksen esitys on kehittämispainopisteeltään yksipuolisesti hammashuoltoa suosiva. Verotuksen sairauskuluvähennyksen poistaminen jää pääosin korvaamatta tämän edun menettävälle hoitomuodoille ja palvelujen käyttäjille.”

Ehdotimme jo silloin, että aikuisten hammashuollon toteuttamisessa edetään asteittain otta-

malla ensin järjestelmällisen hammashoidon piiriin nuorten ikäluokkien lisäksi 65 vuotta täyttäneet. Tämä on mielestämme edelleen kestävä linja. Ehdotamme väliaikaista lakia samaksi ajaksi, joksi hallitus esittää aikuisten hammashuollon toimeenpanon siirtämistä.

Tähän asiaan liittyy myös kansanterveyslain voimaannpanosta annetun lain 3 §:n muutos, jossa esitämme vastaavanlaiset korjaukset.

Edellä olevaan viitaten ehdotamme,

että eduskunta hyväksyisi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

sairausvakuutuslain väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan väliaikaisesti 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/63) 5 b §:n 1 momentin johdantokappale ja 1 kohta sekä 7 §, sellaisina kuin ne ovat 30 päivänä joulukuuta 1991 annetussa laissa (1714/91), sekä lisätään 5 §:ään siitä mainitulla lailla kumotun 2 momentin tilalle uusi 2 momentti, seuraavasti:

5 §

Mitä 1 momentissa säädetään sairaanhoidon korvaamisesta, sovelletaan vastaavasti hammassairauksiin, jos kysymyksessä on muun sairauden kuin hammassairauden parantamiseksi välttämättömän hoito tai sädehoidon tai sytostaattihoidon takia tarpeellinen hammashoito. Hammashuollon korvaamisesta sairaanhoitona vuonna 1956 ja sen jälkeen syntyneille sekä 65 vuotta täyttäneille säädetään 5 b §:ssä. (Uusi)

5 b §

Sairaanhoitona korvataan sen lisäksi, mitä 5 §:n 2 momentissa on säädetty, vuonna 1956 tai sen jälkeen syntyneille sekä 65 vuotta täyttäneille vakuutetuille:

1) hammaslääkärin suorittama järjestelmällisen hammashuollon periaatteita noudattava suun ja hampaiden tutkimus ja hoito ja *proteettiset toimenpiteet*, lukuun ottamatta oikomishoitoa, sekä hammaslääkärin laskuttama hammas-tekniinen työ, sekä erikoishammas-tekniikan suorittama hampaattoman leuan kliininen tutkimus ja *proteesihoidolliset toimenpiteet*;

7 §

Lääkärin perimästä palkkiosta korvataan 60 prosenttia tai, jos peritty palkkio on suurempi kuin noudatettavaksi vahvistettu taksa, 60 prosenttia taksan mukaisesta määrästä.

Hammaslääkärin suorittamasta suun ja hampaiden tutkimuksesta sekä ehkäisevästä hoidosta perimästä palkkiosta korvataan 90 prosenttia tai, jos peritty palkkio on suurempi kuin noudatettavaksi vahvistettu taksa edellyttää, 90 prosenttia taksan mukaisesta määrästä. Hammaslääkärin perimästä palkkiosta korvataan 60 prosenttia tai jos peritty palkkio on suurempi kuin noudatettavaksi vahvistettu taksa edellyttää, 60 prosenttia taksan mukaisesta määrästä. *Mitä edellä on säädetty, sovelletaan myös silloin, kun hammaslääkärin määräämän tutkimuksen ja ehkäisevän hoidon on suorittanut tai hoidon antanut asianmukaisen ammattikoulutuksen saanut henkilö.*

Palkkiosta, jonka lääkäri on perinyt suorittamastaan laboratorio- tai röntgentutkimuksesta, suoritetaan korvaus 8 §:n 1 momentin mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1993 ja se on voimassa 31 päivään joulukuuta 1993.

2.

Laki**kansanterveyslain voimaannpanosta annetun lain 3 §:n väliaikaisesta muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kansanterveyslain voimaannpanosta 28 päivänä tammikuuta 1972 annetun lain (67/72) 3 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 7 päivänä helmikuuta 1992 annetussa laissa (98/92), seuraavasti:

3 §

Alle 19-vuotiaiden kunnan asukkaiden kansanterveyslain 14 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu hampaiden tutkimus ja hoito on siten maksuton kuin kansanterveyslain 21 §:ssä säädetään. Vuonna 1956 tai sen jälkeen syntyneiden sekä 65 vuotta täyttäneiden kunnan asukkaiden kansanterveyslain 14 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu hampaiden tutkimus ja hoito on maksutonta sikäli kuin ne koskevat hampaiden tutkimusta ja ehkäisevää hoitoa. Muilta osin peritään 60 prosenttia asetuksella vahvistetuista potilailta

perittävistä maksuista ja korvauksista siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään. Mitä edellä säädetään vuonna 1956 tai sen jälkeen syntyneistä sekä 65 vuotta täyttäneistä kunnan asukkaista koskee myös vastaavan ikäisiä kunnan alueella sijaitsevien kansanterveysasetuksen 7 a §:ssä mainittujen oppilaitosten opiskelijoita ja kansanterveysasetuksen 7 b §:ssä tarkoitettujen kaupunkien merimiesterveysdenhuoltoon oikeutettuja henkilöitä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1993 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 1993.

Helsingissä 8 päivänä lokakuuta 1992

Jouko Skinnari
Virpa Puisto

Sinikka Hurskainen
Marjatta Stenius-Kaukonen

Kyllikki Muttilainen
Marjatta Vehkaoja

